

Lapin liitto

LAUSUNTO

info@lapinliitto.fi

1.10.2025

Dnro 366/2025

Lausuntopyyntö 182/10.02.00/2021

SAKATIN KAIVOSHANKKEEN VAIHEMAAKUNTAKAAVALUONNOS

Lausunnolla olevassa vaihemaakuntakaavassa käsitellään lähtökohtaisesti vain Sakatin kaivoshanketta koskevat teemat. Voimaan astuessaan vaihemaakuntakaava kumoaa voimassa olevan Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 niiltä osin kuin uudessa kaavassa osoitetaan muutoksia.

Sakatin monimetallikaivos toimintoiheen sijoittuisi pääosin Oraniemen paliskunnan alueelle. Kaivostoiminnalla olisi vaikutuksia myös Sattasniemen paliskuntaan kaivoksen liikenneyhteyksien, ja pöly- ja meluvaikutusten vuoksi. Myös kaivoksen vaatima voimajohto tulisi lähes kokonaan Sattasniemen paliskunnan puolelle. Kuljetusten myötä vaikutuksia olisi mahdollisesti myös muualle poronhoitoalueelle.

Oraniemen ja Sattasniemen paliskuntien poronhoito perustuu luonnonlaitumien ympärivuotiseen hyödyntämiseen. Poronhoito on merkittävä elinkeino Sodankylässä ja keskeinen osa alueen kulttuuria. Elinkeinolla on paljon paitsi välittömiä, myös välillisiä työllisyys- ja talousvaikutuksia mm. lihan ja muiden tuotteiden jalostuksessa ja matkailussa. Poro ja poronhoito ovat myös tärkeä osa matkailun imagoa ja matkailupalveluita. Elinkeinoon merkitys sivukylien asuttuna pitämiselle, elinvoimaisuudelle ja maisemakuvalle on suuri. Kaivostoiminnalla Viiankaavalla olisi huomattavia haitallisia vaikutuksia alueen paliskuntien poronhoitoon.

Paliskuntain yhdistys katsoo, että Sakatin kaivoshankkeen edistäminen suojelualueella, ei ole kestävän alue- ja luonnonvarapolitiikan mukaista, eikä linjassa kansallisten ja kansainvälisten luontokadon pysäyttämiseen liittyvien tavoitteiden ja sitoumusten kanssa.

Poronhoidon huomioon ottaminen

Poronhoitolaki (PHL 848/1990) on erityislaki, joka turvaa poronhoidon asemaa ja alueidenkäytöllisiä oikeuksia. Oraniemen ja Sattasniemen paliskunnat sijaitsevat erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella, missä valtionmaata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle (2 §). Poronhoidon kannattavuus ja toiminta perustuvat porojen vapaaseen laidunnusoikeuteen (3 §). Poronhoitolaissa säädetään myös neuvotteluvelvollisuudesta suunniteltaessa valtion maita koskevia poronhoidon harjoittamiseen vaikuttavia toimenpiteitä (53 §). Kaivostoiminnalla on useita merkittäviä vaikutuksia poronhoidon harjoittamiseen ja kaivoshanke sijoittuu osittain valtion maille, joten hankkeen edetessä on järjestettävä lain mukaiset neuvottelut useampaan kertaan eri menettelyiden yhteydessä.

Natura-arviointi

Kaivoshanketta koskevan Natura-arvioinnin johtopäätöksissä todetaan, että hankkeen toteuttaminen voi aiheuttaa merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Viiankiaavan suojeluperusteille. Tärkein vaikutusmekanismi on vesitaloudellinen, mutta myös pölyn arvioidaan voimistavan heikentäviä vaikutuksia joillakin luontotyypeillä. Melun vaikutuksen ei arvioida muodostuvan merkittäväksi. Vaikka ns. lieventävät toimenpiteet, eli koillisen satelliittiesiintymän louhimatta jättäminen, toteutettaisiin, merkittävää heikennystä ei voida sulkea pois kaikkien suojeluperusteiden osalta. Hanke tulee siten todennäköisin perusten vaarantamaan Viiankiaavan Natura-alueen koskemattomuutta.

Luonnonsuojelualueilla toimivaltainen viranomainen Metsähallitus pitää Natura-arvioinnin oleellisimpana puutteena pohjavesien purkautumiseen liittyvien riskien tunnistamista. Mikäli kaivostoiminnan aiheuttama tärsähtely aiheuttaisi Viiankiaavalla pohjavesien purkautumiseen muutoksia, riskinä on soiden kuivuminen. Kuivuminen heikentäisi merkittävästi suojeltavia luontotyyppisiä ja kasvilajistoa. Metsähallituksen arvion mukaan kaivoshankkeen toteuttaminen vaarantaa Viiankiaavan koskemattomuuden.

Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan viranomainen ei saa hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, koska arviointimenettely osoittaa suunnitelman heikentävän merkittävästi niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi Viiankiaapa on Natura 2000 -verkostossa. On selvää, että hankkeen toteuttaminen edellyttää valtioneuvoston päätöstä Natura-suojelusta poikkeamisesta. On myös perustavanlaatuisella tavalla ristiriitaista edistää hanketta, joka edellyttää aapasuokokonaisuuden suojeluarvojen heikentämisen hyväksymisen, kun samalla pitäisi kansallisesti toimeenpanna EU:n ennallistamisasetusta. Ennallistaminen tulee kansallisesti kohdistumaan merkittävältä osin juuri soiden ennallistamiseen.

Luontokatoa pohjoisessa aiheuttaneet maankäyttömuodot, kuten voimakas metsätalous ja -teollisuus, soiden ojitukset, turvetuotanto, vesivoiman vuoksi valjastetut joet ja rakennetut tekoaltaat, muu energiantuotanto ja kaivostoiminta ovat kaventaneet paitsi luontoa, myös poronhoidon toimintaympäristöä monin tavoin. Poronhoitokulttuuri on joutunut ahtaalle ja elinkeinon jatkuvuus on vaakalaudalla, sillä nykymuotoinen energiasiirtymä kiihdyttää edelleen teollisten maankäyttöhankkeiden suunnittelua ja niiden poliittista oikeuttamista poronhoitoalueella. Tavoitteet luontokadon pysäyttämiseksi ja pyrkimykset kääntää vuosisatoja jatkunut kestämaton luonnon käyttö viimein elpymisuralle, ovat poronhoitoalueella välttämättömiä.

Ottaen huomioon tavoitteet luontokadon pysäyttämiseksi, on täysin epä johdonmukaista edistää Sakatin kaivoshanketta näin ainutlaatuiselle suojelualueella.

Kaavan vaikutukset poronhoitoon

Alueidenkäyttölain 28 §:n mukaan maakuntakaavaa laadittaessa ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoito on Sodankylässä merkittävä elinkeino ja sen oikeudet ja toimintaedellytykset on turvattava kaavaratkaisussa. Kaava ei saa aiheuttaa poronhoidolle kohtuutonta haittaa. Kaivoslain (621/2011) 50 §:n mukaan malminetsintä lupaa, kaivos lupaa ja kullanhuhdonta lupaa ei saa myöntää, jos luvan mukainen toiminta aiheuttaisi erityisellä poronhoitoalueella huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Kaavaselostuksessa esiteltyt vaikutukset poronhoidolle perustuvat laadittuun YVA-selostukseen, josta Paliskuntain yhdistys on lausunut 12.2.2021 ja täydennyksestä 15.6.2023. YVA-selostusta ei täydennetty poronhoidon osalta, vaikka tätä olimme lausunnossamme edellyttäneet. YVA-selostus ja siihen perustuva kaavaselostus on siten katsottava edelleen puutteelliseksi poronhoidon osalta.

Merkittävimmät epävarmuudet kaavan vaikutusten arvioinnissa liittyvät kaivostoiminnasta aiheutuviin laidunalueenetyksiin (suorat ja välilliset häiriöstä aiheutuvat vaikutukset), sekä kasautuviin yhteisvaikutuksiin erityisesti Kevitsan toiminnassa olevan kaivoksen ja sen suunnitellun laajennuksen kanssa. Kaavasta aiheutuvat vaikutukset Oraniemen ja Sattasniemen paliskuntien poronhoidolle voivat kasautua huomattaviksi tai kohtuuttomiksi, eikä tätä ole kyetty kaavaselvityksissä rajaamaan pois.

Kaavassa tulisi selvittää sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Selvityksessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin. Yhteisvaikutusten arvioinnissa asianosaisen paliskunnan antama näkemys vaikutuksista tulee ottaa huomioon.

Kaivostoiminnan vaikutukset poronhoitoon ja haittojen lieventäminen

Paliskunnan alue on poronhoitoon määritelty yhtenäinen kokonaisuus, joka koostuu monimuotoisesta ympäristöstä. Poronhoito on suunnitelmallista toimintaa, jota varten tarvitaan eri vuodenaikoina erilaisia laitumia, toiminta-alueita ja poronhoidon rakenteita. Kun yksi osa paliskunnasta muuttuu, on sillä väistämättä vaikutuksia muualla paliskunnan alueella laiduntaville poroille ja poronhoidon kokonaisuudelle. Oraniemen ja Sattasniemen paliskunnissa kaivostoiminnan kanssa on jo jouduttu elämään, mutta lisäksi on tullut paljon aktiivista malminetsintää ja uusien kaivosten suunnittelua. Kaivostoiminnalla on laajasti ja kumulatiivisesti vaikutuksia paliskuntien poronhoitoon.

Sakatin kaivostoiminnan poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia olisivat ainakin seuraavat:

- (i) **Laidunten väheneminen suoraan kaivostoimintojen alle, sekä epäsuorasti laajemmalla alueella estevaikutuksen ja häiriövaikutuksen vuoksi.** Kaivosalue vie suoraa laidunpinta-alaa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa valittavasta vaihtoehdosta riippuen erilainen määrä Kitisen rantakankaita jää porojen laidunnuksen ulottumattomiin aiheutuvan estevaikutuksen vuoksi. Kitisen rantakankaat ovat rykimäalueita, eli lisääntymiselle välttämättömiä alueita, sekä syys- ja talvilaitumia, joista Oraniemen paliskunnassa on vähän: paliskunnassa on luontaisesti runsaasti laajoja aapasointa, eli kesälaitumia ja kuusikoita, jotka ovat lopputalven laiduntyyppiä ja suurelta osin metsänkäsittelyn piirissä.

Suurin osa alueen poroista (etenkin tuottava osa, eli vaatimet) ei tule jatkossa laiduntamaan kaivoksen lähialueella samalla tavalla kuin ennen, sillä kaivostoiminta aiheuttaa häiriötä ja muita vaikutuksia (esim. pöly, liike, melu) laajalle alueelle. Kun porot välttävät jotain aluetta paliskunnassa, laidunnuspaine kasvaa muissa osissa paliskuntaa, mikä voi heikentää laiduten kokonaistilannetta paliskunnassa. Heikkenevät laitumet vaikuttavat edelleen porojen kuntoon ja paliskunnan porotalouden kannattavuuteen.

- (ii) **Porojen vakiintuneet kulkureitit muuttuvat tai estyvät.** Kaivos voi aiheuttaa estevaikutuksia (esim. suoja-aidat, kuljettimet) tai ohjata tai kääntää porojen kulkua. Kaivoksen YVA-vaihtoehdoissa VE 2 ja VE 3 on suunniteltu hihnakuljetinta tunnelin suun ja kaivosalueen välille. Kuljetin aiheuttaa fyysisen esteen sekä melua ja sen myötä suuria haitallisia vaikutuksia poroille ja poronhoidolle. Muutenkin kaivos aiheuttaa häiriötä laajalle laidunalueille.

Porot voivat kulkeutua naapuripaliskuntiin ja kauemmas paliskunnan muille alueille nykyisiltä laidunalueiltaan välttämiskäyttäytymisen vuoksi. Tällöin poroja joudutaan kuljettamaan tokkina pitempiä matkoja erotuksiin ja tuomaan talveksi autoilla kotitarhoille tai

talviruokinta-alueille. Tämä lisää kustannuksia niin kuljetuksiin, ruokintaan (porot huonommassa kunnossa tai ruokinta joudutaan aloittamaan aiemmin) kuin uusien aitarakenteiden tekemiseen. Porot voivat myös ajautua entistä enemmän alueille, mihin ne eivät poronhoitolain mukaan saa mennä, kuten vakituisen asutuksen pihuille tai viljelyksille. Paliskunnalla on poronhoitolain mukaan haittojen estämis- ja korvausvelvollisuus viljelyksillä ja vakituisen asutuksen piholla ja puutarhoissa. Hankkeesta voi tätä kautta aiheutua kustannuksia paliskunnalle tai ristiriitoja poronhoitajien ja asukkaiden välille.

- (iii) **Kaivoksen vaikutukset poronhoitotöihin.** Kevitsassa, Kittilän kaivoksella ja Pahtavaarassa on havaittu, että porojen laidunnuksen muutoksen myötä poroja on ollut vaikeampi koota ja kerätä erotuksiin kaivoksen lähialueilla. Käytännössä poronhoitotyöt ovat siis vaikeutuneet ja lisääntyneet. Kaivosten lähialueiden erotusaitapaikkojen käsiteltyjen porojen määrät ovat vähentyneet merkittävästi tai jopa loppuneet kaikissa em. kaivosten paliskunnissa. Paliskuntien rakentama infra ja poronhoidon suunnitelmallisesti kehitetty tarkoituksenmukainen toiminta ovat käyneet merkityksettömiksi. Poronhoito on pitänyt järjestää uudelleen ja rakentaa uusia rakenteita. Tämä vie aikaa ja lisää kustannuksia suunnitteluun sekä itse työhön uusien aitarakenteiden kustannuksen lisäksi. Työ ei aina onnistu, se vaatii enemmän työvoimaa tai -päiviä tai helikopteritunteja.
- (iv) **Poronhoidon infrastruktuuri.** Poroaitarakenteita menetetään joko suoraan tai epäsuorasti, jos niitä ei enää pystytä käyttämään. Erilaisten aitarakenteiden lisäksi myös kämpät ovat tärkeitä.

Sakatin lähialueelle, sen maanalaisen toiminta-alueen pohjoispuolelle sijoittuu Oraniemen paliskunnan Kersilönkankaan erotusaitapaikka, jotka käytetään vuosittain syys- ja talvieroituksissa. Yli 20 paliskunnan osakkaan poroja käsitellään aidassa, aina paliskunnan itäreunalla asuvia poronhoitajia myöten. Viiankiaavalle sijoittuu myös paliskunnan Karjalankaarkon kesämerkintäaita. Myös Ulkusijankankaan erotusaita voi jäädä kaivostoiminnan vaikutuspiiriin. Aitojen käyttö on jatkossa epävarmaa, mikäli porot karkottuvat alueelta, tai jos poroja ei saada kuljetettua aitoihin kaivostoiminnan aiheuttaman häiriön vuoksi. Aitoja joudutaan siirtämään.

Sattasniemen paliskunnan puolella hankkeen vaikutuspiirissä on kaksi erotusaitaa sekä lukusia yksityisomistuksessa olevia talvitarhoja. Niiden käyttö jatkossa on epävarmaa, jos esimerkiksi kaivospöly tai voimajohto haittaavat poroja.

- (v) **Porovahingot kaivosalueella.** Etenkin hirvaita ja härkiä tyypillisesti kulkee kaivokselle kesällä räkkäsuojaan, jopa silloin kun kaivosalueet ovat aidattuja. Siellä ne altistuvat erilaisille vaaroille. Porojen hakeminen pois kaivosalueelta on hankalaa, voi viedä pitkään, eikä aina onnistu. Pitävä aita ja toimiva veräjä auttaisivat vähentämään tätä haittaa, mutta näitä ei ole saatu täysin toimimaan vielä yhdelläkään poronhoitoalueella olevalla kaivoksella ja vahinkoja tapahtuu edelleen.
- (vi) **Kaivosalueella liikkuminen on turvallisuusriski poronhoitajille.** Myös porojen hakeminen Kitisen toiselta puolelta on riskialtista, sillä säännöstellyssä joessa on heikot jäät.

- (vii) **Porojen liikennevahingot lisääntyvät.** Kittilän kaivoksella on havaittu porokolareiden lisääntyminen kaivostoiminnan alkamisen jälkeen. Porokolarit koko paliskunnassa ovat kaksinkertaistuneet. Kasvu on nähtävillä erityisesti kaivokselle johtavilla teillä. Vahingot kohdistuvat tiettyjen poronmistajien poroihin ja ovat siksi merkittäviä. Ne voivat vaikuttaa porokarjan rakenteeseen ja sitä kautta tuottavuuteen ja kannattavuuteen (ylimäärin nuoria, kuol-leiden tilalle jätettyjä poroja, jotka eivät tuota ennen kuin 3-4 vuoden iässä). Myös Kevitsan liikenne lisäsi Sattasniemen porovahinkoja niin, että paliskunta joutui rakentamaan aidan 4-tien varteen porojen tielle menon estämiseksi.

Mikäli Sakatin kuljetukset suuntautuvat Kemijärven suuntaan 5-tielle, aiheuttaa se todennäköisesti suuria liikennevahinkoja Oraniemen paliskunnalle ja mahdollisesti myös Pyhä-Kallion paliskunnalle. Oraniemen paliskunnan poroja kulkee laidunkiertonsa eri vaiheissa 5-tien yli huomattavia määriä. Vahingot voivat nousta myös 4-tiellä, jolloin ne kohdistuvat paitsi Sattasniemen myös eteläisempien paliskuntien poronhoitoon. Sattasniemen paliskuntaan voi kohdistua liikenteestä yhteisvaikutuksia myös suunnitellun Ikkarin ja Pahtavaaran kaivoksen uudelleen avaamisen kanssa.

- (viii) **Vaikutukset porotalouteen ja sosiaaliset vaikutukset.** Kaivostoiminta aiheuttaa huolta elinkeinon jatkuvuudesta. Poronhoidon taloudellinen kannattavuus tulee heikkenemään mm. lisääntyvien työ- ja lisäruokintakustannusten myötä. Mikäli porojen kunto heikkenee, voi paliskunnan vasaprocentti pienentyä ja teurasporojen määrä tippua. Mikäli poroja kulkee naapuripaliskuntiin, tulee sinne maksettavaksi lukumaksuja. Laajenevan kaivostoiminnan vaikutusten kautta elinkeinon jatkuvuus alueella voi olla vaakalaudalla. Ainakin kaivoksen lähialueella poronhoito voi vaikeutua niin, ettei alueella ole mielekästä jatkaa. Mikäli poronhoito joltakin paliskunnan alueelta loppuu, vaikuttaa se koko paliskunnan osakkaisiin. Paliskunnan hoitomaksut voivat lisäkustannusten vuoksi kasvaa, ja jos on vähemmän osakkaita maksamassa, maksavat kaikki jäljellä olevat enemmän.

Poronlihan imago puhtaana luonnontuotteena kärsii, mikäli siitä löydetään raskasmetalleja, radioaktiivisuutta tai muita löydöksiä. Tämä imagovaikutus heijastuisi koko alueen, mahdollisesti jopa koko Suomen poronlihan imagoon ja markkinaan.

- (ix) **Pölyn aiheuttamat vaikutukset.** Sakatin aiheuttamat pölyvaikutukset aiheutuvat liikenteestä, rikastushiekka-altaasta ja muista läjityksistä. Maanalaisen kaivoksen louhinta tai räjäytykset eivät itsessään aiheuta pölyämistä, kuten avolouhoksilla. YVA-raportin mukaan maanpinnalle laskeutuvan pölyn määrän mallinnettu vuotuinen pölylaskeuman arvokäyrä 25 g/m² ulottuu toteutettavasta vaihtoehdosta riippuen noin kahden-kolmen kilometrin etäisyydelle tehdasalueesta pohjoiseen ja luoteeseen. Vuotuisen pölylaskeuman arvokäyrä 25 g/m² voi ulottua myös Kitisen länsipuolelle Sattasniemen paliskunnan alueelle. (AONA Environmental 2020: liite B)

Kaivokselta tulevan pölyn laatua ja vaikutuksia porojen ravintokasveihin tai poroihin ei ole arvioitu. Pölyn vaikutuksiin liittyy siten merkittäviä epävarmuuksia.

- (x) **Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.** Kevitsan kaivos sijaitsee Oraniemen länsireunalla, minne Sakatin kaivostakin suunnitellaan. Niiden välillä on reilut 10 kilometriä. Kummatkin kaivokset sijoittuisivat saman tokkakunnan laidun- ja toiminta-alueille.

Hankealueiden välille tulee vielä sijoittumaan osa Kevitsan peittämiseen tarvittavista maa-ainesten ottoalueista. Alueelle sijoittuu kriittisiä laidun- ja lisääntymisalueita paliskunnalle: Kitisen rantakankaat, joilla porot rykivät ja hankkivat sienistä syyskuntonsa lisääntymistä ja teurastuksia ajatellen. Kangasmaita on muutenkin paliskunnassa niukasti.

Kevitsan kaivos on ollut toiminnassa jo pitkään ja se on merkitty voimassa olevaan Pohjois-Lapin maankuntakaavaan. Yhteisvaikutukset Sakatin vaihemaakuntakaavan kanssa olisi kyettävä arvioimaan.

Lisäksi hankkeesta aiheutuu yhteisvaikutuksia Sattasniemen alueella sijaitsevan Ikkarin ja Pahtavaaran kaivoksen kanssa vähintäänkin kaivosten liikenteen kautta, mikäli molempien liikenne sijoittuu vt 4:lle.

- (xi) **Hankkeen voimajohto vaikuttaa porolaitumiin, porojen laidunten käyttöön ja poronhoidon toimintaan.** Voimajohto sijoittuu Sattasniemen paliskunnan puolelle olemassa olevan voimajohdon rinnalle ja sen vaikutuspiirissä laiduntaa useiden porotilojen omistamat noin 1 000 eloporoa (syyserotuksissa eloon jätettyä siitosporoa). Voimajohtoaukea laajenee, vaikuttaen laidunkasvillisuuteen. Porojen laiduntaminen ja kotitarhoille kulkeminen voi häiriintyä alueella. Voimajohdosta aiheutuu laidunmenetyksiä suoraan ja epäsuorasti mikäli porot välttävät laiduntamista johdon alla. Voimajohdot ovat tutkimusten mukaan vaikuttaneet mm. porojen laidunkiertoon, sen reitteihin ja vasoma-alueisiin (Tyler ym. 2014 & 2016). Mikäli porot pyrkivät kulkemaan pois voimajohtojen alta tai kauemmas voimajohtokäytävää pitkin, ne on otettava aiemmin lisäruokinnan piiriin ja lisäruokinta-aika pitenee, mistä aiheutuu taloudellista haittaa poronhoitajille. Alueella on myös kaksi erotusaitaa, joiden toimintaan uudella johtoaukealla voi mahdollisesti olla vaikutusta.

Yhteenveto

Sakatin kaivoshankkeen edistäminen suojelualueella, ei ole kestävän alue- ja luonnonvarapolitiikan mukaista, eikä linjassa kansallisten ja kansainvälisten luontokadon pysäyttämiseen liittyvien tavoitteiden ja sitoumusten kanssa.

Viranomaisella on velvollisuus olla selvillä kaavan vaikutuksista alueen poronhoitoon. Vaikutusten arvioinnissa tulisi hyödyntää Oraniemen ja Sattasniemen paliskuntien asiantuntemusta. Vaikutusten arvioinnissa yhteisvaikutukset ja kumulatiiviset vaikutukset olemassa olevan kaivostoiminnan, sekä suunnitellun Kevitsan laajennuksen ja muiden kaivoshankkeiden kanssa olisi otettava huomioon.

Kaavassa on tarkoitus antaa alueella voimassa olevan maakuntakaavan ohjausta noudattava yleinen kaavamääräys poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseksi. Kaavassa tulisi kuitenkin selvittää sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan, jotta nämä toiminta- ja kehittämisedellytykset voitaisiin aidosti turvata ja jotta voitaisiin rajata pois paliskunnille mahdollisesti aiheutuva huomattava (PHL 2§) tai kohtuuton haitta (AKL 28§).

Nykytiedon valossa Oraniemen paliskunnan näkemys on, että kaiken kaikkiaan hanke aiheuttaa paliskunnan **poronhoidolle huomattavaa haittaa**. Myös Sattasniemen paliskunta katsoo, että mikäli

hankkeen pölystä aiheutuu sellaista haittaa, ettei poroja voida turvallisesti tarhata tai paimentaa alueella, aiheutuu paliskunnan **poronhoidolle huomattavaa haittaa**.

Alueen paliskuntien kanssa tulee käydä hankkeesta poronhoitolain 53§:n mukaisia neuvotteluita kaavamenettelyn aikana. Neuvotteluissa tulee etsiä keinoja haitallisten vaikutusten estämiseen, lieventämiseen ja kompensointiin yhteistyössä alueen poronhoitajien kanssa.

Oraniemen ja Sattasniemen paliskuntien lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Hanna Nurmi
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija, lisätiedot: Sanna Hast, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi, +358 40 723 9966

Viitteet

AONA Environmental 2020, Sakatin kaivoshankkeen pölymallinnus

Tyler, N., Stokkan, K-A., C Hogg, Nellemann, C., Vistnes, A-I. & G. Jeffery (2014). Ultraviolet Vision and Avoidance of Power Lines in Birds and Mammals. Conservation Biology 28: 630–631.

Tyler, N., Stokkan, K-A., C Hogg, Nellemann, C. & A-I. Vistnes, (2016). Cryptic Impact: Visual Detection of Corona Light and Avoidance of Power Lines by Reindeer. Wildlife Society Bulletin 40(1): 50–58.